

Μάθημα ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Ι*Κατ' επιλογή υποχρεωτικό μάθημα Ε07ΕΠ – 4 ώρες διδασκαλίας – 3 ECTS – eClass: 422380***Ακαδ. Έτος 2025-2026 – 5^ο Εξάμηνο**

Διδάσκοντες:

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.

ΘΕΜΑ: 20 Χ 20 ΜΕΤΡΑ για 20 ΛΕΠΤΑ: ΜΙΚΡΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ**1. ΓΕΝΙΚΑ**

Το θέμα του μαθήματος «Ειδικά Θέματα Μικροπεριβάλλοντος Ι» έχει συνθετικό χαρακτήρα και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα συνθετικά προβλήματα που υπεισέρχονται στην επίλυση ζητημάτων οργάνωσης και διαμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων κτιριακής ενότητας περιορισμένου μεγέθους και απλής χρήσης, αλλά με λειτουργικές απαιτήσεις και μικροπεριβάλλον ειδικού χαρακτήρα. Οι φοιτητές καλούνται να αντιμετωπίσουν ποικιλία παραμέτρων (λειτουργία, κατασκευή, αισθητική κ.ά.), με βασικό ζητούμενο τόσο τη σύλληψη, αποσαφήνιση και εδραίωση της κεντρικής ιδέας, όσο και την περαιτέρω αναλυτική επεξεργασία του αρχιτεκτονικού χώρου (εσωτερικού ή/και υπαίθριου) και των στοιχείων που τον προσδιορίζουν. Έτσι, θα έχουν τη δυνατότητα να αναδείξουν την κεντρική ιδέα μιας συνθετικής πρότασης, μέσω του λεπτομερούς σχεδιασμού της, του αναλυτικού καθορισμού των στοιχείων της κατασκευής, της επίλυσης κατασκευαστικών και μορφολογικών ζητημάτων, του σχεδιασμού των επιμέρους αρχιτεκτονικών στοιχείων και του εξοπλισμού, της διερεύνησης εναλλακτικών διατάξεων κ.λπ. Επιπλέον, θα μπορέσουν να εστιάσουν στην επιλογή και διαμόρφωση υλικών και κατασκευών, που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση του αρχιτεκτονικού χώρου, καθώς και στην εύρεση και αποσαφήνιση εκείνων των γενικών και ειδικών στοιχείων του σχεδιασμού που θα προσδώσουν ένα διακριτό ύφος στο αρχιτεκτόνημα, αποδίδοντας και την επιθυμητή «ατμόσφαιρα» στους χώρους του.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το θέμα αφορά στη μελέτη ενός μικρού οδικού σταθμού για την προσωρινή στάση και εξυπηρέτηση των ταξιδιωτών, χωροθετημένου σε επιλεγμένες θέσεις κατά μήκος του Εθνικού ή/και του Επαρχιακού οδικού δικτύου, συνδυασμένου με χώρο στάθμευσης οχημάτων. Ο σταθμός θα είναι μόνιμης κατασκευής. Η ύπαρξη κάθε σταθμού θα σημαίνεται με ειδικές πινακίδες σήμανσης και, ενδεχομένως, μέσω ιδιαίτερης κατασκευής σήμανσης (στον χώρο του σταθμού), ορατής από απόσταση και κατά τη νύχτα.

Για εκπαιδευτικούς λόγους (απλούστευση θέματος, επιτάχυνση συνθετικής διαδικασίας) δεν δίνεται συγκεκριμένη τοποθεσία ή άλλα ειδικά χαρακτηριστικά των πραγματικών συνθηκών του περιβάλλοντα χώρου, πλην του φυσικού προσανατολισμού, της οριζοντιότητας του εδάφους και της σχέσης του σταθμού με το οδικό δίκτυο (προσπέλαση, είσοδος-έξοδος οχημάτων, διαστασιολόγηση). Στόχος του θέματος είναι να δοθεί έμφαση στη μελέτη/απόδοση, κυρίως, ενός «τύπου» κτιρίου (απεξαρτημένου από «ειδικές» παραμέτρους και συνθήκες), έτσι

ώστε να είναι δυνατή η επανάληψή του –με τις απαραίτητες μικρής έκτασης προσαρμογές– σε πολλές θέσεις, και, ταυτοχρόνως, να αποτελεί το ίδιο ένα αναγνωρίσιμο «σημάδι».

Ο οδικός σταθμός καλείται να εξυπηρετήσει τους εποχούμενους ταξιδιώτες για σύντομη στάση/ανάπαυση, διαθέτοντας είδη πρώτης ανάγκης, είδη καπνιστού, εφημερίδες, περιοδικά, χάρτες, τουριστικούς οδηγούς, καθώς και καφέ, αναψυκτικά και συσκευασμένα προϊόντα. Επίσης, θα περιλαμβάνει χώρους υγιεινής και διαμορφωμένους, κατάλληλα εξοπλισμένους ημιυπαίθριους και υπαίθριους χώρους για καθιστικό, γρήγορο φαγητό, παιχνίδι παιδιών κ.λπ. Τέλος, προβλέπονται επιφάνειες φύτευσης, ελαφρές στεγάσεις κ.ά.

Ο σταθμός προβλέπεται να κατασκευαστεί στο τμήμα (ΑΒΓΔΑ), διαστάσεων 20,00Χ20,00 μ. (βλ. σχέδιο γενικής διάταξης). Κατά κύριο λόγο, θα είναι ισόγειος (χωρίς υπόγειο), ενώ μπορεί να αναπτύσσεται σε επίπεδα, η μέγιστη στάθμη των οποίων δεν θα ξεπεράσει το 1.00 μ. Η δυνατότητα αξιοποίησης τμήματος ενός επιπλέον ορόφου ή δώματος με αποκλειστική χρήση υπαίθριου ή ημιυπαίθριου καθιστικού/παρατηρητηρίου, αφήνεται στην κρίση κάθε φοιτητικής ομάδας. Σε όλους τους χώρους (εκτός του παρασκευαστηρίου) θα πρέπει να έχουν πρόσβαση τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Επισημαίνεται ότι το ελάχιστο ύψος των χώρων κύριας χρήσης είναι 2.50 μ. και των βοηθητικών 2.20 μ., ενώ οι ράμπες για ΑμεΑ έχουν κλίση 5%.

Αναλυτικά, ο οδικός σταθμός θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Μικρό κατάστημα και παρασκευαστήριο ~ 35 μ²
Ο υπεύθυνος μπορεί να εξυπηρετεί τους επισκέπτες μέσω ειδικού ανοίγματος προς ημιυπαίθριο χώρο ή/και στον εσωτερικό χώρο του καταστήματος, κατά την κρίση κάθε φοιτητικής ομάδας.
- Χώροι υγιεινής: 1 ανδρών, 1 γυναικών, 1 ΑμεΑ (1.80Χ1.80 μ.) ~ 10 μ²
- Ημιυπαίθριοι χώροι (καθιστικό, γρήγορο φαγητό)
- Υπαίθριοι χώροι (καθιστικό, παιχνίδι, φύτευση): ~ 60% της επιφάνειας [δηλ. ~ 240 μ²]
- Κατασκευή σήμανσης, ορατή από απόσταση και κατά τη νύχτα, σε κατάλληλη θέση εντός του περιγράμματος (ΑΒΓΔΑ) [προαιρετικά].

Κατά τη συνθετική επεξεργασία θα αντιμετωπιστούν ζητήματα, όπως:

- Μετάβαση από τους χώρους στάθμευσης στους χώρους εξυπηρέτησης. Χωροθέτηση / σχέσεις λειτουργιών. Πρόβλεψη τροφοδοσίας και αποκομιδής απορριμμάτων.
- Διερεύνηση σχέσεων μεταξύ κλειστών, ημιυπαίθριων και υπαίθριων χώρων.
- Διάταξη και μορφοποίηση των κύριων δομικών και κατασκευαστικών στοιχείων (στέγαση, τοίχοι, ανοίγματα, σκάλες, υψομετρικές διαφορές), καθώς και συσχετισμός μεταξύ τους, αλλά και με τη γενική οργάνωση της πρότασης (λειτουργία, κίνηση-στάση κ.λπ.).
- Μόρφωση του φέροντα οργανισμού (στατικό σύστημα, είδος/θέσεις/διαστάσεις φερόντων στοιχείων), σε σχέση με τις βασικές συνθετικές επιλογές και τον χαρακτήρα της πρότασης.
- Σχέση με το φυσικό έδαφος (συνέχεια, υπερύψωση, βύθιση, κλίση κ.λπ.).
- Μελέτη ειδικών κατασκευών και στοιχείων σταθερού εξοπλισμού, όπως: πέργκολες, διαχωριστικά / διαφράγματα, κιγκλιδώματα, κουφώματα, δάπεδα, υλικά όψεων, επενδύσεις, επικαλύψεις, πάγκοι, κερκίδες, βρύσες, τεχνητός φωτισμός κ.λπ.
- Μορφολογική έκφραση/ύψος του κτιρίου, ως αποτέλεσμα τόσο των γενικών συνθετικών επιλογών όσο και της μικροεπεξεργασίας του κελύφους και των στοιχείων της κατασκευής (αναλογίες, υλικά, χρώματα, υφές κ.ά.).
- Απόδοση του «εφήμερου» χαρακτήρα της παραμονής στον συγκεκριμένο χώρο μέσω μιας μόνιμης κατασκευής.
- Το ταξίδι (κίνηση) και ο σταθμός (στάση): από την κινούμενη «κάψουλα» στον ελεύθερο

χώρο. Η αποκοπή από το καθεστώς της συνεχούς κίνησης / ταχύτητας. Η σχέση με τον δρόμο. Συμβολικές προεκτάσεις.

Η συνδυαστική μελέτη όλων των παραπάνω ζητημάτων έχει ως κύριο ζητούμενο τη σταδιακή διερεύνηση και, εν τέλει, την αποσαφήνιση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα κάθε πρότασης.

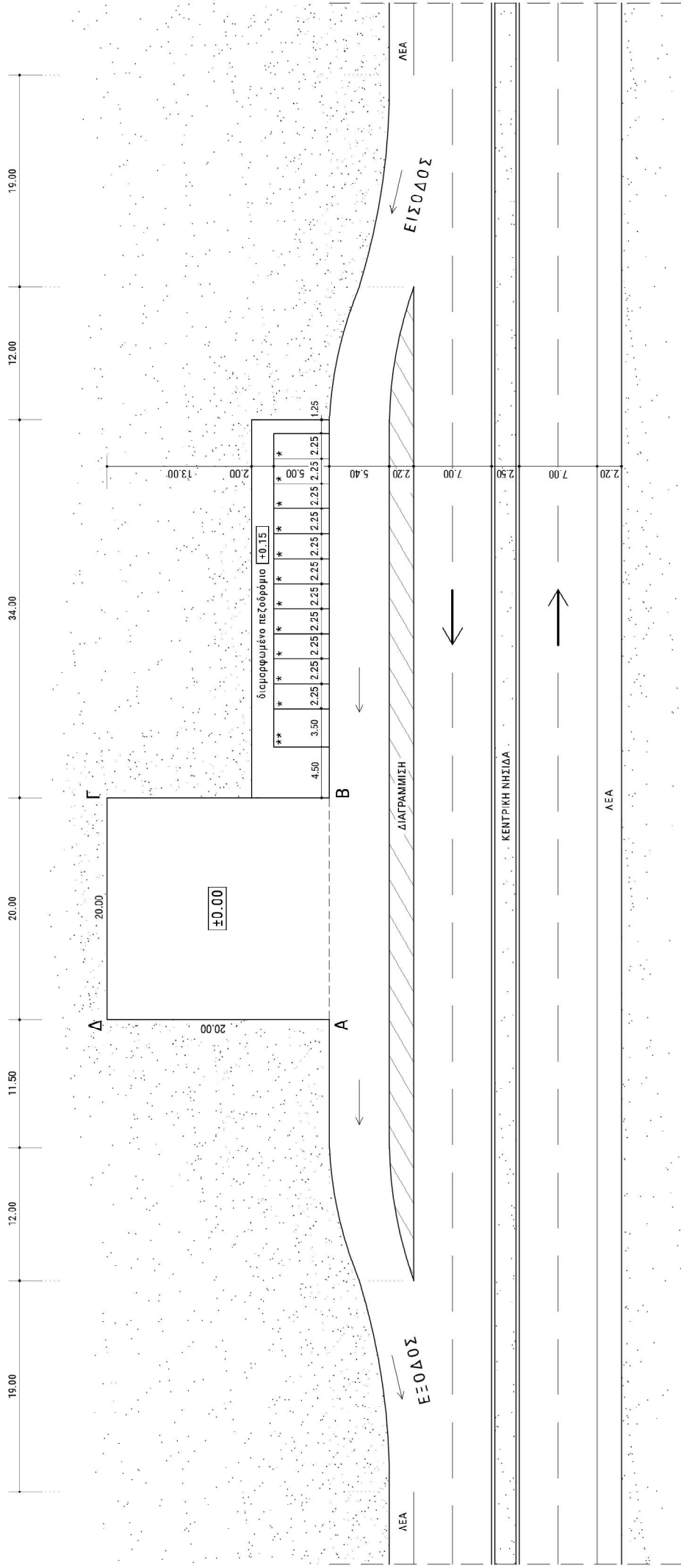
3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

- Κατόψεις όλων των επιπέδων (ισογείου, ορόφου αν υπάρχει, δωματίων), σε κλίμακα 1:50.
- Τομές (τουλάχιστον 2), σε κλίμακα 1:50.
- Όψεις (τουλάχιστον 2), σε κλίμακα 1:50.
Όλα τα παραπάνω σχέδια θα είναι σχεδιασμένα γραμμικά με το χέρι (με μολύβι ή μελάνι), με απεικόνιση των προτεινόμενων υλικών. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σκίες, τόνοι ή χρώμα.
- Προοπτικές ή αξονομετρικές απόψεις, εσωτερικές/εξωτερικές, συνολικές/τοπικές.
Με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης (γραμμικό σχέδιο, σκίτσο, κολάζ, φωτορεαλισμός κ.λπ.).
- Μακέτα, σε κλίμακα 1:100.

Τα σχέδια θα παραδοθούν σε τεύχος διαστάσεων 35X50 εκ. Η εργασία θα παραδοθεί κατά την Εξεταστική Περίοδο Φεβρουαρίου, στην ημερομηνία που θα καθοριστεί.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Για την πραγματοποίηση του θέματος θα σχηματιστούν **διμελείς** φοιτητικές ομάδες.
- Ο εργαστηριακός χαρακτήρας του μαθήματος προϋποθέτει τη συστηματική παρουσία και εργασία όλων των φοιτητών.

Παρατηρήσεις

- * Χώρος στάθμευσης IX 5.00x2.25
- ** Χώρος στάθμευσης IX Α με Α 5.00x3.30
- ΛΕΑ Λωρίδα Έκτακτης Ανάγκης

ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ - Κλίμακα 1:500